Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Recepte und Antidotarium - Cod. Aug. perg. 120

[S.l.], [9.-10. Jh.]

Caelius Aurelianus: De speciali significatione diaeticarum passionum

urn:nbn:de:bsz:31-7305

Visual Library

Valet est post cibum iocunditas. ut libet enim auocatur animus aliqua uolup
tate spectaculi. uel fabularum corpus releuat tantū quantū si fuerit con
tristatus. aut intentione grauatus premit grauando caput & omnes sensus acuetas.
& coronis florū utendum sanis hominibus. ad conseruandā sanitatē ne utendū.
ur enī odoribus capit implet; Ob communis ut et simplicitatem utendum.
sed eligenda sunt autem unguentorum simplicia & florum minus olentium
& longe a capite inlinienda; & adponenda cetero corpori;

Valet ad conseruandā corporis sanitatē uomitus inutalis magis post cibum cottidie
quam per interualla; Et omnem cibum excludens quam parum. & nimia
corporis agitatione uel in nimis sit digitus prouocatur; & enim caput inplet
oculos confundit. & omnem sensum. gingibas corrumpit. dentes excludit.
corpus omne palore atque macie deformes. & hanc si defluens ad sto
machum agrior humor fuerit excludens; Utendum est uomitum. ut alia
enim etas excludantur.

Duobus me libris dieticarum partem tradaturum promisi ex quibus
superiore libro respondens de curatione de passionibus & temporibus
& inspectione. & de pulsu & de generali significatione & de typus. & de
atriton & de adiutoriis plene ut arbitror ordinaui; Nunc de speciali
significatione dieticarum passionū & de generali curatione respondea
mus. isto uolumine omnia dieticarum conpleatur; De speciali significa
tione de dieticarum passionum in quo uel quas diuidis partes offitia cura
tionis dieticarū passionū. quattuor generali celerum. tardarum. cum febribus
& sine febribus; Que sunt speciales passiones que sine febribus esse non
possunt; frenesis. litargia pleuresis. peripleumonia. Quae sunt que
cū febribus esse non possunt; Synnancis. apoplexia. spasmos. ileos. satiriasis
colera diarria; Qua ratione colericarū passionū curatione preponis;

Q(uonia)m frequentadque ut gentiores sunt. et ex earum plurime et tarde effiuntur. quarum superpositio similem celerium exigit curationem; Qua ratione speciali curatione generalem proponit. q(uonia)m communis atq(ue) adprehensione facilis est generatio. quam manifeste monstrabimus. quatenus species diuidatur quae sunt genere non differunt; Qua ratione primum de febribus. q(uonia)m frequentes sunt et omnibus regionibus atque temporibus et naturis corporibus et aetatibus inruunt; Unde febricula dicta est. a ferbore uelut ferbicula nuncupata est;

Quomodo adprehendimus febricitantes. Cum tactu nostro occurrese senterimus. uelut ex alto ascendentem ferborem plurimum atq(ue) agriorem a naturali. toto corpore exalante; Mutatio enim pulsus. febricule signum confert secundum ueteres non fert; Yppocrates enim et ebenor et plistonicus. solum ferborem naturalem moderatione(m) excedente(m). Signu(m) febrium posuerunt. hac ceteri eorum succesores pulsus disputationis. sed dispari a sententia. alii enim contra naturam effectam mutatione(m) sine externe cause aduentus. signum febrium uocauerunt. ita agrius. alii crebritatem pulsus contra natura(m). ut cleofantus et hippus et erasistratus. alii uehementiam putant. ut asclepiades. alii celeritatem et uitia et duritia. ut quidam nouelli inuentores ex quibus aliqui etiam feruoris naturalis signum febricule posuerunt; Nos autem q(uonia)m infinita est mutatio pulsus. ob causarum inruentium proprietates. quarum ob felicitates suae mutationis etiam preter febrem passionibus tribuetur;

Item naturalis ferboris superantiam. non solum ex febres. sed etiam autsolis uaporem aut exercitationis motu. uel acris cibi usus efficitur. addimus ut per totum corpus ex alto atq(ue) agrior naturali plurimum exalans ferbor febriu(m) refert signum;

Quomodo apprehendis quattuor tempora febricule. hoc est Initium augmentu(m) statum. uel declinacionem; Initium febricule apprehendo. ex primo atq(ue) alto momento feruoris ex alto; Naturalis inagrore equalitate

transeuntur augmentum. ex tremento aequalitatur. supradictarum significationis tantum ex aequalitatem declinationem ex diminutione;

Quomodo apprehendis febrium dimissionem limpidam. ex tranquillitatem sordidam ex mitigatione; Quae sunt febrium species? Sunt febres. sunt solute sunt mixte conplexe. sunt acute. sunt celeres. sunt tarde. Ea quae ceterorum differentias habentes. secundum solem; Est solutionem febricule esse potest. cum nihil stricturem misceatur. aliqui hoc fieri negant stricturam enim effectum febricula dicunt; Non autem id fieri magniter probamus. quam plerumque cardiacis nihil stricturam facientes febrire ostendimus adque solis constrictionibus his ad litoris relevamur;

Quomodo in plexionibus intellegis utrum alterius in utrisque sit febricula passionis. ex accessionibus et dimissionibus eiusdem febricule. sic enim si secum in ceteris stricture stulerit. aut tranquillaverit signis eadem ascripta erit passionis vel si e contrario solutioni. aut si cum omnibus utrisque; Quomodo addimus febricitantem in sudore cretico declinantes? Ex pulsu magno celeri molli ubi dolor aquae corporis superficie atque devaporatur. cutis tactu similitudine rigoris etiam per corpus alterna insinuatione; Dehinc ipsius servo risu velit humecta exalatione tamquam mox e lavacro veniant. aut si in continuatione febrium tremor frigus membra pertractans inruerit;

Ex quibus signis freneticum adprehendis? Ex febricula acuta cum mentis alienatione atque manuum errore ut aliquid suis digitis adtractare videatur. ut fimbrias opermentorum quod greci crocodismon vocant. aut de pariete tabus lenibus stipularum detractionem quam greci carfologiam vocaverunt. pulsu etiam spisso atque parvo;

Quomodo discernis freneticum habeo qui in insaniam febricitaverit? Insania febricitantes alienatione proximo mentis vexantur; Dehinc febricula consequitur nulla ex supradictis adtestantes manuum error. ut de pa

netes aut opertinenta dicitur ad tractare uideatur passione ipse preterea et per differentias separantur; Nam frenesis celer tantummodo est. Insania autem tarda. frequentius celer difficile menta quoque et alienatione. Infreneticis cum accessio febrium erit aliquem mollitur; Insanus autem febribus destinatibus perseuerant; Unde frenesis dicta est. ab inpedimento mentis; Greci enim mentem frenas uocant;

Ex quibus litargicum adprehendis. ex febricula acuta cum sensus adprehensione. ut aut difficulter. aut nihil sentiat; Pulsu magno tardo aut inani; Unde litharzia dicta est. ab obliuione mentis atque corporis uacuato motu; Greci enim liten obliuionē argi mente uocant;

Ex quibus pleureticum adprehendis. Ex febre acuta aluzulu atque palis reparatis tendentem respiratione que difficili cum tussicula. cum quasi sanguinolenta aut spumosi uel fellei uel putulenta humores excluduntur leuigatione etiam doloris adtestante; Quotiens super id latus quod dolet iacuerit egrotans. Unde pleuresis dicta est ablatere qua ceteris plus patitur; latus enim magis ex ipsa passione uexatur. quod greci pleurana pellant;

Quomodo pleureticus a latus dolentibus differunt; Quod pleureticus latus dolentes. latus autem dolentes non semper pleureticos appellamus. nisi ceteris adtestantibus signis;

Ex quibus peripleumonicum adprehendis. ex febre acuta. hac respiratione difficili tussicula cum spumosis sputibus grauatione atque iacendi super latus difficultate. hac si supini iacuerint egrotantes altioribus stramentis subleuato thorace cum capite intedere uideatur facilius supra dicto tolerabunt;

Pulsus autem uehementem atque celerem habent; Unde peripleumonia dicta est. a parte que plus a ceteris patitur;

Pulmo enim ex ipsa passione uexatur. quem greci pleumona appellant

Ex quibus synancicum adpraehendis ex inflamatione cũ ru
bore faucium. atq; uuae confinio uel radice lingue difficultate
etiam transuorandi cibum uel poti & pro magnitudine tumo
ris p̄focatione cũ respirationis difficultate atq; oculorum
prominentiae aut e contrario tenuitatem gutturis cum tensio
ne in longitudine porrecta. uultus quoq; deductione utei partis
concedisse uideat'. Respirationis difficultate cum prefocatione.
nulla extante inflatione. Duplex enim species synancis est cũ inflatio
ne & sine inflatione. quarum uehementior atq; celerior secundo p
uocat'. Unde synancis dicta est a continentia spm̄ greci enim syna cer
dicunt continere aut focatione suspendi anconas enim suspendi an
uocauerunt

Ex quibus apoplecticum adp̄hendis ex repenta sensua adq; motus
erectione aut aliqua parte uultus adducta oris & iã dimissionem
ut mentum laxius uideatur pulsu paruo celeri cum articulorum
frigido corpore anhelatus rare spiratione cum colore plumbeo.
Unde apoplexia dicta est quod tamquam letali percussum repenti
num casum faciat greci enim p̄cussum plexin uocauerunt.

Quomodo a letargia apoplecticum cernis primo ex febre nom
nibus litargicis antecedit sensuum erectione. Dehinc expul
su litargicorum enim maior atque rarus est apoplecticorũ
paruus & creber sine aliqua febrium significatione.

Ex quibus catalempticum adprehendis ex febre adque uocis
amissione cum mentis tardo intellegentia. pulsu magno
adque uehementi oculis patentibus adque intentibus pal
pebrorum fixum obtutum in augmento febrium. Statum autẽ
uel declinationem motus aliquis efficitur oculorum. Nam cum
eis manum ante oculos suspendens abstraxerimus eandem
obtutu sequentur aut digitorũ obtrectationem pauitantes
palpebra recontendunt. Si clamati fuerint audiunt & non res
pondent. & oculorum respectu ad uocem conuersi audire
noscuntur. Odora mentis etiam amotis aut ali quo ciborũ

gustu commoti ingemescunt · rubore perfusi · declinantibus fe
bribus calido sudore ;

Ex quibus apprehendis spasmon laborantem · ex non uoluntaria
tensione adque conductio partium uel neruorum cum dolore
uehementi adque acuto & pulsu paruo ·

Ex quibus tetanicum adpredis · ex gutture in longitudine
extento · atque inflexibili positione durato · cum dolore uehe
menti & duritiam oculorum qui bucceis insistunt · rubore
uultus · dentium conpressione · ita os aperire difficiliter possint
conductione rborum inpeditus ·

Ex quibus opistotonicum adprehendis · & supino raptu ; hoc est
a posticapparte conductaccacervice cum nimia tensione adque
uehementi dolore dolore dorsi & collo · Surcorum quoque con
tractum & manuũ & digitorum ·

Ex quibus emprostotonicum adprehendis ex conductione
gutturis in anterio res partes effecta · atque mento pectori ad
iuncta · tensione ilium · precordiorum · Continui mictus desi
derio · & digitorum inpossibili conplexatione · supradictae passio
nes si ex uuilnere fuerint effectem · in periculum facilis insanatio
ne difficilis iudicatur ·

Quomodo discernimus ab spasmon tremore & menbrorũ saltus ·
ex differentia e s motus · spasmo enim tensionẽ atque conduc
tione efficitur · tremore autem crebra uibratione ; frenmem
brorum saltus ex erectione palpitantes · & caus sine aliqua tensio
ne uel saltus periculum ·

Ex quibus sindronon adprehendis · ex nimio desiderio potus ·
adque sudore · si aliqua manifestatione ·

Ex quibus cardiacum adprehendis · ex antecedentibus uehe
mentibus febribus & consequenti sudore frigido aque uirium
celerrimam debilitatem ; membrorum quoque frigida exalatio
ne · quod signum est naturalis extincti ferboris quo corpora
inuentum uigent ; Dehinc ipsius celerrima n respiratio atque

aluenatione cum grauatione thoracis. Pulsu celeri paruo, inani-
uelita fluuido adque demerso; Cum tremore & formicali motu quē
greci myrmecizonta uocant. ut nomen cardiace passionis capit a cor
de quem greci cardian appellant. Hi enim grauius ex ipsa passione
uexari multi adseuerant. Alii uero quod sit localis passio. a corde
nominatum dixerunt. quod in nobis principatum uigoris habet.
Quomodo discernis creticae sudantem ab eo qui diaforesin soluitur.
Q non facilem. sed satis necessariam questionem proponis. Nam pluri
mi medici ei dissertionem ignaris salutaris sodoris inuentis passionis
egrotantibus reddiderunt. hos alii diaforeticos conlaxanti causam mor
tis exciterunt; Unde eorum differentiam necessario sugeris ordinanda
que uerte ratione colligitur. Nam primum ex preteritis. dehinc ex
genere passionis & magnitudinem temporis & sudoris ipsius ordine;
equalitate. & quantitate, & significatio; firmetur ex preteritis in
quam, Cum consideremus. utrum signa sudoris diaforeticis an salu
taris precesserunt. Ex genus passionum qualitatem passionis atten
dimus. Si enim solutio in est sudor & comminitalis ac diaforeticus ee
monstratur. Si uero stricturae inest attendenda magnitudo.
paruae enim passio diaforesin inferre non potest. Si autē magna fue
rit attendendum tempus. in fine autem totius passionis atque tem
poralis accessionis uel limpidae dimissione. Creticus sudor osten
ditur; Initio autem uel augmento pernitio. in ordine in quam
equalis. bonus enim. inequalis autem malus sudor iudicatur;
Ex quantitate signum accipimus. moderationem considerantes;
Modicus enim sudor bonus. inmodicus autem. malus accipitur
Denique recte sudantes ex inmoderatione diaforesin incurrunt.
Ex qualitate autem significationem accipimus. cum tactus iudiciū
adhibemus; Salutaris enim sudor calidus tenuis est non male re
olens probatur. pernitiosus autem frigidus adque sucidus reolens
aquatus carnium similis inuenitur. Dehinc ex pertibus atque con
currentibus signis adfirmanda significatio est. Nam diaforeticis
magis par bus atque creber inbecillis inanis inuenitur pulsus

thorax & cum grauatur cum respiratione frequenti ac recta ne po
sitione animi. uocis & cum tenui tate ad testante pallore.
Recte autem sudantibus pulsus erectior respiratio facilis adq;
lenior efficitur. Insomnium & cum prona delectatio & omnium di
uersoriorum diminutio cum animae atque corporis releuatione.
Quomodo discernis a cardiaco eum qui ex stomachi passione su
dauerit, ex stomachi passionem sudare agnoscimus eum qui sine
dolore eiusdem aratus uexari fatetur. hoc est sub pectore aut inter
palas ad testante aliquando singultu adque acceptum cibū
obtensura corporis cum salibarum fluore & nauxia aut uomitū
Ex quibus colericum adprehendis & perseuerantia hac iugi uomitū
usque ad flaui humores effusione aut uitellis ouorum similem uel
uiridem aut nigrum cum uentris nimio fluxum. Qui humor spumo
sus atq; creber supradictorum similis frequenti interuallatione in
greditur uirium concadente substantia cum menbrorum frigido
corpore. crescente pasione. uultus deductus atque corpus exaustū
efficitur cum leui sudore. pulsus paruus inbecillis creber cum
ardore hac desiderio potus & exanhelatus celerrima respiratione
tum surarum atque brachiorum tensionem. Ob quam celeri
tatem concurrentium signorum greci eandem passionem
monuemero uocauerunt quod in unius diei spatio termineatur.
Unde colera nominata ab obtriorum redundantia atque agri
monio fellem effusum greci enim fel colen uocauerunt.
Ex quibus ileaticum adprehendis. ex nimia inflatione intesti
norum uentris cum abstinentia stercorum teriteon & diā
perteonei hoc est membraneque grassa circumtegat cum ita
respiratione atque articulorum. frigido corpore pulsu crebro
singultu uentri per pudice frequentia nihil releuante uessica
& iam ad testante consensu.
Ex quibus torminosum adprehendis ex leui interuallatione
doloris intestanorum adque tormento;
Ex quibus atriacsin adprehendis. ex nimia pudendorum tensione

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

sineconuersu adque ferbore & pruritum cum modica uenerit ad
potentiae pulsu crebro & anelitus celeri seu a respiratione.
Ex quibus priapismon adprehendis ex pudendorum tensione
sine conuersu nimio plurimo perseuerante tempo nulloque
salutis periculo uelut in satyriasin hoc currente. Unde satiasis
dicta est. a saturorum similitudinem quos nimie pronos inue
nere fama uulgauit. Unde priapismus dicta est a priapis
in similitudine.
Ex quibus cefaleam adprehendis ex tardo dolore capitis totius aut di
midii quem greci emigraneum uocant
Ex quibus stomaticum adprehendis ex oculorum caliginem capitis
uertiginem ut omnia secum moueri egrotans existimet aut ante
oculos tractus quosdam in lanatas araneorum telas similitudi
nem transire putent. quocumque transierint adtestante graue
dinem ut si sedere uoluerint tremore teratur. Omnia secum pu
tant inpellere enim cum se inclinauerint aut ex alto aspexerint.
aut sollatim ambulauerint uelut rote figuli ne conspexerint;
Ex quibus qui incubone uexatur adprehendis ex difficili motu cor
poris atque torpore somnum etiam solito graui. quo sensu obpres
sio grauatur ut prefocari se dormiente sentiat. Ut aliquis sibi
inruisse putat qui eius corpus premendo exanimare contendat.
Unde incubo dictus est amentis atque sensus incubatione.
Alii autem incubo dicunt quod indigestionem cibi haec ueniat
greci enim efyalten quod ascendisse aliquem supra dormientis fingit.
Ex quibus epylenticum adprehendis ex accessione que cum
ita conturbat ut omnibus sensibus pribet ut et omnem motu
amittat uelut a somno alto conprehensus cum pallore ad horis
laxamento ut mentum laxatum uideatur. dum spiratione tar
dat & pulsu magno aut palpitantibus membris excursus crebro.
Cum conuertantur uultu adque oculis contortis cum stridore
pectoris et singultu. Rubore etiam per membra paulatim insi
nuatione palpebrorum suspensu respectu cum strido redentium

& lingue prependentis ebitudine menbrorum · frequenti raptu & precordiorum suspense conductione uocis inarticulato sonitu cum execratione spiramentorum atque pulsus; In ultimo autem per os ac nares spumarum emissio consequitur. post accessionis terminu nihil repassum reminiscitur egrotantis. sed mestitia confusus. pigro motu consurgit oculis rubentibus atque pulsu perseuerante turbore cum prominentibus uenis ex fronte & obscuratione frequenti;

Unde epylemp sie dicta est a sensu atque mentis adprehensione.

Quibus & tam occupatis corpus possidetur; Greci enim epilempsiam adprehensionem uocant. Romani hunc morbum commitialem uocant. quibus aliis nominibus epilempsia nuncupatur plurimis nam dicitur sacra passio significationem magna refert;

Greci enim erectius os uocauerunt unde democritus siue quod diuinu morbum dicat. siue quod anime misceatur siue quod ex capite fiat causa quod templum anime ten& hec sacra tam partem corporis ueteres uocauerunt alii autem puerilem morbum dixer quod in ipsis habund& aetatibus alii caducum dicunt quod cadentes faciant

Quomodo discernis a catalemtico epylemticus primo ex febre quam necesse est in catalemticis; In epilemticis & dehinc ex pumarum eruptionem quam necesse est in epilemticis per os atque nares quod catalemticis supradicte uice alienum est ut ab epilemticis febres;

Quomodo adprehendimus apud ueteres nros quidixit uaria curatione & uaria signa sed oportet nos & eorum participes scire epilemticorum genus comiciale morbo · id est epilemticis.

Epilemticis qui solent intermori dato ei dem potionem talem aceti eminā · i · puri · ℥ · iii · herbe betonice sucus ℥ iii commisceto & sic dato bibere. Epilemticis & alienatis mentibus herba anagallis que hab& roseum sucus eius reum um cum melle mixtis naribus iniectus epilemticis & alienatis mentibus sanitatem restituit. debes enim nosse qui a haec passio una in ualitudinem hab&.

hoc differe reqm̄ epilemsi quis sine febre sit. alienatio cum febre.
fit enim hec passio cum fridores contrac contraxerit mininge
& habundantia humoris spm̄ meatum facilem non habuerit
tun demum mentis errorem & infamam facit. Commitialis
morbus cum primo quis ceciderit correptus in eo loco qd caput
eius figatur clauum interrae fixum agidito mire beris non repe
tetur sensede nouitatem. commitiali morbo dantur cor nere den
de bestie occise ferramento quo ante homo occisus est. Commiti
ali morbo hirundinis sanguis recens cum ture ue leius dem corrept
tur roboratur; Cōmiciali morbo. testes apruni ut an&i triti ex aque
bibantur. ut uerrini testes mire pdest; Commiciali morbo lapillus de
inde qui in uentriculo inuenitur hirundinis adpositur iacentē recreat.
alligatur & gestatur ab hoc periculo tutus pstat; Commitiali morbo an&u
in manu tenentes; Commitiali pion aduentur; Commitiali morbo
testiculi iricii lnu&erantur. & his dimidium scripulū .I. dantur in emina
aque trite; Commitiali morbo abstinentia uini utendum est diebus
quinq; Ante totidem pota sanguis pecudis ut uituli bibitur & decurritur;
Commiticelis morbo fel agninum potui dato cum melle ut cum passi cocle
ario ut ligulae mire pdest; Commitialis morbo. iecur uulturi tritum
cum sucem pinguedinē ppinatur ter septenis dieb; melius pdesse.,

ADCADUCOS. Herbe b&tonice. DE CADUCIS.

A folia in umbra are facta. & p cribellata. et ex eo denarii p̊ ex oximelle
cratis tribus potui date. Eadem medicina &iam insaniā sedat & mox
sanat., Caducis. caprini ut ceruini cornu usti nidor adhibitur; Caducis.
pullis hirundinis cor eorum melle magnitudo ei capi&ur in uno contrito.
si cotidie pusillum gustet. aut potui ex aque ante ducer horas datum.
Caducis. in uentrem pulli hirundinū lapilli in u&rti ad mutiq; caducum
suscitare dicunt., Caducis. Asini pelliculae ad dorso sumpta. si secum
habuerit assidue. in totum annum sanus erit., Caducis. cerebrū capprinū
aut edinum comedendū. dabis infantib; dieb; uite sue remediabitur;
Caducis. qui multis scriptis publicarunt. sanguinē agni inmaculati
potui dato. caducas remediare cestissimus dixer., Caducis. iecur

milui combustū inpuluere · Inpotū dato · mire liberat ; Caducis · murene marine cor combustum potu dato · & pr lempticos magis med&ur ;

DESIGNIS CADUCORUM DUM CECIDERINT ·

& sub se fecerint · aut si linguae sua manducant · aut manū · aut naturam suam mittit · discede ab eo quia non sanat ·

Si uelis scire de caducis signa ut aliquis sit caducus · aut forsitan mancipium empturus es · Caprinū cornum Incendis · si sustinu&it odorem ipsius corni diutius · & nullum signum fecerit · scias mancipium Inpacientis ee · Caducorum genera quae facile explicari possunt · sunt genera hec ; Caprinus · uerbicinus · demoniacus · quae uitia sic Intellegatur ·
Cadiuur uerus p se concid& · et ante quam cadat · intellege sibi oculis caliginem · & dum ceciderit · statim se erigit in alteram partem ; Opostet & his medicamina sub uenire · & asterias incendendi · Caprinam autem sol& mittere uocem · aut belecre ita ut capra · hec dum extenditur articulamenta eius crepant ; Demoniacus comphendit uocem mittere latrens · & dat se incursum · & dat se incursum ut se inpinguant cito a ceruicem tristissimā · cum uagitum edi similis ; Equinum · cum condidit ueluti equus cursum ostendens similem hinnitum uocem edi · maxime inlectere aut dentes cadunt · Nam uenenoz genera quae multi patiunt · remedium is autem ad festur ; Nam cum concidunt grauissime affliguntur · oculos uersant · atq; spuma ex ore agunt · linguā suam com manducant · & obiter grinniunt · & totum agitant corpus ; Item est porcorum genus explicabile · hii aut cum concidunt · stercus et hurinā mittunt · ueneq; eorum solent in capite obtumescere ;
his autē duobus uitiis pp&uissime remediatur ; Si post inter missionē quoq; tricesimo ptriduum bibat lexiuum leuem decinere magis remediabitur Indiebus istis triginta continuo · sic tamen remedium serti&; Istam autem rem pcipue abstinere possunt emendare · Idest neq; porcina comedant · pullum · ouum · liquamen · uinum maxime abstineant · & a muliere · hoc p annū ob seruandus erit · Et plus demoniacis herbe uerbenace sucus · aut si sucus defuerit · Ipsa decoquis ex aqua · & pacienti dabis bibere ;

Demonio autem aut umbras ne in edificio incedat. Lapis agathen fumigetur; Demoniacis siue epilempticis dari potiones debes per singulos dies. et luna conueniente in triginta lune dare debebis sic, luna prima. III. V. XI. XV. XVII. XXI. XXVIIII. Accipies peucedanum et tundis eum et cribas et lapis agathen similiter. et cum opus fuerit. cum uino infundis pridie. et alia die dabis potionem per lunas singulas sic supra diximus. et abstineat se ut dixi;

Lunaticis cura. Accipias asinum pullum et ligas ei pedes tostos. et comburis cum lignis de mora agreste sub diuo. et colligis cinis eius. in uas uitreo seruas. dum opus fuerit plenum coclearium in aqua dabis bibere diminuente luna. statim ab omni incursione demonum liberabitur;

DEMONIACIS SIUE CADUCIS ET EPILEPTICIS OPORTET HOC REMEDIUM SCIRE.

Quendam homo correptus a demonica passione. inuenit sibi magnum remedium; Dum per litore maris ambularet demens. Inuenit drinthalecsium iuxta litore iacentem. et dum illud drin arripuisset. statim incolomem redit. etiam noluit illud proicere. abiit in domum suam. et suspendit illud ad caput lectuli sui, Quodam hora noctis uenerunt duo demones dicentes. Accede tu prior. ille dixit. non ualeo.,

Et dixit ille alius. nec ego. quia uim drin me recedere facit; Dum ipse uir euigilasset audita eque uerba quae dixerunt. cogitabat ne forte eum exanimare contenderent. statim ipsi demones raganas desuper lectum ipsius trahebant. que fortuitus de lecto deciderat. Accessus enim ei ad lectum propter uim drinthalecsii denagabatur. et de cetero numquam molestus fuit; Collo etiam portatum. magnum remedium est. aduersus omnes incursiones demonum, Tritus autem et cum aqua potato. epilempticos curat. insaniam reprimit; Si autem anulum ex eo fecerit. et in manum portare usus fuerit. non solum ea quae supra diximus totos praestat. uerum etiam ab omnibus malis artibus liberat., Usus etiam huius rei democritus auctor testis. quod plurimos ab has incursione siue passione liberasset certissimum;

T.

T.

Ex quibus insanum apprehendis · ex mentis sine febre alienatione cum iracundia · aut hilaritate · aut uanitate · aut timore ante cedentibus his qui passionem praecedunt · aut capitis dolorem aut grauedines sonitus · tinnitus aurium , Unde insania dicta est · greci quidem ob nomine argumenta dicentes uarias passiones indicunt · maniam enim uocauerunt · Ex quo nomine multe passiones significationes ostendit ·
N os aut amentis turbata sanitate · cuius suo dominio corpus agens sanum dici minime potest · Insaniam nuncupamus ;

Ex quibus bulimum apprehendis · ex animi atque sensuum · defectum membrorum frigido corpore cum neruorum tremore · stomachi adtenuitate · uocis debilitate · Pulsu tardo humilique; super dicta acceptio uini aut acre cibo · cum temporis resumptionem facilius tolerant egrotantes · Unde bulimum dictus est · greci deriuatione quod magnum faciat bulimum eius grandem famem uocauerunt ;

Ex quibus fagedinicum apprehendis · ex nimio appetitu cibi plurimi atque non commasticati properans transuorationem · dehinc ex consequenti grauatione et tensione atque acceptorum uomitum ;

Ex quibus melencolicum apprehendis · ex odio uite atque conuersationis humane mentis cum uultu mestitiae taciturnitate acria insaniarum sibi paratam cum suspectionem · cum fletu inrationabili · et nunc mortis · nunc uite cupiditate · inflammatione praecordiorum asticulorum · frigido corpore cum leui sudore · atque calore agro ut uiridi cum corporis macie ac debilitate · et cibi accepti corruptione · cum corruptuationibus male redolentibus · hoc est fumosis ut accidiosis aut bromosis · et uomitum fellium nigrorum · aut eorum per uentrem diffusionem intestinorum tormento · hac passionem latini atram uocauerunt ;

Ex quibus debilitate stomachi adprehendis · quam greci atoniam uocauerunt ex appetitu cibi cessante · manorexiam uocauerunt ; Pulsu paruo cum animi et membrorum defectu · atque post cibum stomachi grauatione tensionem cum accepto tardo discensu · Nullo ructuationibus aut sinotumentis adtestantibus quae cibum digeri ceperint · Ita ut sepissime corruptis in uarias qualitates transierint · Quae ruptuacionibus

accidis uel humoris aut bromosis significantur · & si acibo abstinuerint
egrotans hos uenteris sibi tam ex ocucurbite rapto pfocari sentiat ·
aut defectione intpellatus cibum querat, Et cum cibum paru accepesst ·
desinat uel uirium · adtestante debilitate · atq; corporis nutrimento
cessante · aut nihil saucii excibo mentis sufficiat · sed officio uiarum
deficiente nutrimento ob corporis d&rahantur · Unde tolerans egro
tans efficitur · & ex parua occasione facilis infebre atq; iracundia ;·

Ex quibus tumorem stomachi adphendis · ex nimia siccitate ialta
tionem animi & corporis · atq; oris siccitate cu uigiliarum inquie
tudinem · & tumentium pastium feruore · pulsu crebro asticulo
frigido torpore doloris oris atq; uentris ; Quando uasis patitur stoma
chi · quae mons recte censionem ut fundum appellemus · aut int palie
Quando superiora stomachi patiuntur · attestante cibi trans uorandi
difficultate · Si autem uasis fuerit intimore & trans uoratione facilis ·
sed digestio difficilis consequitur cum grauatione tumtium pastium ·
aut accepto erunt corruptione ex quae inflammatione pcordiorum
fit · Ac si totus stomachus tumuerit · oms sup memorate pastes dolo
ris tenduntur consequentibus supra dictis ;·

Ex quibus duricias stomachi adphendis · ex recedentibus signis trans
acti tumoris · hoc·e· feruor & dolore manentibus · c&erisq· duricia
significant · id est intestinorum ueluti ligneo sensu · adtestante graui
tudine · hec sui pectore tactui nro resistente duriciam trans uora
tionem &iam difficili cum prefocatione ;·

Ex quibus stomachi uentositatem uel inflammatione adpre
hendis · quem greci pneumatosin uocant · extensionem quam
sub pectore egrotantis tactui nro senciam magis post cibum
inflammationem cum ructuationibus releuant intestinas quib;
inflatis · sonitus eoru · id e ppodicen frequens uentositatis emissis con
sequitur ;·

Ex quibus reumatismu stomachi ad prehendis ·
ex uiuiditate horis sputum effluenti pauxia cum fastidio
et uomitum et capti cibi corruptione ;·

Ex quib; adphendis uocis amputationem · ex ipso obtunso sonitu ·

atq; irata uoce aut in toto confusa sine aliqua faucium hac lingue
mar ——— ii festatio ——— e ;

DE CYNICU · Quid est cynicus · Spasmos quem recte canicum raptum dicimus condicio inrationaebilis aptu effecta atq; induta · ; nunc in ultima conpaginatione unciarum · etiam greci sciaconon uocant · Nunc laborum quam idem galecus appellat · Nunc palpebrorum · nunc humeri aut claeuorum · aut omnium
i supra dic torum ;

QUID EST CATARRUS · fluens uarius et faucis aut pulmone · Unde catarrus dictus est a fluere · Greci enim catarrum fluorem uocant · quibus aliis speciebus in omnibus catarrus appellatur · a nares factus broncosa faucis corrigiem adpulmonem tisis ;

Ex quibus adprehendis ad naris factum catarrum · ad grauedinem atq; constrictionem narium & frontis cum iugi fluore humoris tenui aut crassi aut uiridis cum sternutationibus continuis et odoratus difficili sensu · ex quibus fauces ex pruritu quodam faucium cum titillatu uoce obscura aut statum sensus profocatione & tragurandi difficultate cum tussiculae ; Ex quibus ex pulmone ex grauedinem toracis tussiculae uehementi cum sputib; spisis aut pinguib;
aut puruler ——— stis ;

DE SANGUINIS fluore quod significationis fluoris sanguinis due proprie abusiue propria · e · quae ex superioribus partibus labens fluor significatur · Unde capiti per sensum abusiua est · quedam ex superiorib; ascendens fluor pulmone ut stomacho nausia tussicule exclusus · Proprium enim est fluorem uocare id quod sensu quod lapsu non fertur · et hac greci uersa uice posuerunt nationem hominis intuentis · hic emanagogen uocauerunt · quae magis inferioribus ad superiora fluore significat ;

Qui fluor sanguinis ab sputu differt quod quid fluor sanguinis sputum dici proprium est · Parua enim alteria sanguinis ex tinguibus aut uua aut faucibus emisis sputum magis quam fluorem recte ——— ius ——— Eusamus ;

Quod sunt differentie sanguinis fluoris. Iter. eruptio. uulneratio. reddanda. ex quibus eruptionem saltam. ex reper—tino ;

De sanguinem reicientibus. Sanguinem reicientibus reiciunt obscuris locis. obseruandum est siter reiciunt propter periculum ex magna plenitudine laterie. & aliquotiens uenit. quam perfricationem corporis soluatur uena. aliquotiens per corruptelae fit uulnus. et si non conglutinauerit. pascitur primo feruor & insordidatur. & per operationem suam quod glutinauerat recrepat. Quam plurime si multum calorem passus fuerit de alto humorem iactat. & si exercitatus fuerit. & inde aliquotiens plus soluitur. de inde nomen accepit ;

De quibus locis sanguis erumpitur. et uena que subtus spina frequenter et in quo querellentur. Si multum uoces dederint. ut multum usum fecerint. aut tussierint per multo tempore. emorroidis eis soluuntur. & catarrum. utantur diligentia. quotiens dicitur sanguis reiactationibus naturam autem per lectio quirion ad agristicon. Quirius est quod est sanum sine querelae adueniens alium dat. Kata cristicus autem qui per ore. nam qui ex capite ut de thorace sanguinem reiciunt quod distet inter tysicas. et qui sanguinem reiciunt. et qui sic expuunt. tisis est quando excreatur anagoge quod reiciunt. Est quotiens ex gingibis expuitur. uel de brancibus. aut de uua quod sunt uel qui sunt loca unde sanguis reicitur. Multi docti antiqui dixerunt ex uulnere. sicut tymision. et yppocrates dixerunt in secundo. Quod si rubrum sanguinem miserint.